

flagsstilleren ganske anderledes vilde forklare sig, end han hidtil har gjort det. Et Exempel herpaa har jeg allerede anført; men jeg skal tage nok et Exempel af § 31. Her kunde man sige, at den Brevidelse, som jeg har gjort Forslaget, at Staten gaar under i Communen, ikke er fortjent; det er endog tydeligt, at man har tænkt paa den af mig antydede Klippe; thi den ærede Forslagsstiller vil, at Landdagen og Landshøvdingen skulle staae under Control af en Regjeringsraad, der paa Statens Vegne har at paasee, at Landdagen ikke tager Beslutninger, som ligge udenfor dens Omraade, saa at ingen Beslutning kan tages af den samlede Landdag i Forening med Landshøvdingen, uden at det skeer under Regjeringens Tilsyn, og uden at Regjeringen paa dette Stadium, førend Loven bliver til, kan gjøre Indsigelser imod den. Men, mine Herrer! man behøver kun med § 31 at sammenholde § 33, saa kommer man atter i Uvisshed om det egentlige Princip, hvorfra Forslagsstilleren er gaaet ud. Jeg kan ikke negte, at Staten et Dieblisk synes at dukke op igjen i § 31, men læser man § 33, staaer det der med klare Ord, at i de 11 Maaneder, hvor Landshøvdingen ikke har Landdagen ved sin Side, er han aldeles eneældig, om jeg saa maa sige, Underkonge i sin Landskreds. Da vil han kunne tage enhver Beslutning i alle Landkredsens kommunale Anliggender, uden engang at have hørt Landdagen derom, og uden at nogen Regjeringsraad kan forhindre ham fra endog saa diebliskelig at sætte den i Kraft — og vel at mærke — det er ingenlunde den ham under Landdagen tilforordnede Regjeringsraad, som, naar de næste Gang samles, kan gjøre Indsigelse imod Beslutningen, og bringe den igjen nem Ministeren til Kongens Afgjørelse, som dog er forbeholdt i § 31, men Landshøvdingen har „under Ansvar for Landdagen“, som det hedder i § 33, „i overordentlige Tilfælde den besluttende Myndighed i alle Landkredsens kommunale Anliggender.“ Altsaa i de 11 Maaneder af Aaret, thi der er sagt i § 28, at Landdagen skal være samlet i 4 Uger — i 11 Maaneder har denne Landshøvding, som jeg heller vilde kalde Underkongen i denne Deel af Landet, den alene besluttende Myndig-

hed, uden engang at have et Raad ved Siden af sig, og uden i nogen Maade at være controlleret af Regjeringen. Og til denne uden Statsmagtens Medvirkning valgte, af Folket udkaarede hoitbetroede Mand skulde Regjeringen overdrage Udøvelsen af den Virksomhed, som endnu kunde være levet Statsmagten, og „stille ham i Spidsen for samtlige de Forretninger, som hidtil have paahvilet Overøvrighederne.“ Jeg skal ikke gjentage, hvad det høitærværdige Medlem for Maribo (Monrad), med en, efter min Anskuelse, sjelden Grundighed og Klarhed har udviklet — hvorledes det vilde lamme al Regjeringsmagt, og hvad der er ligesaa meget, hvorledes det vilde nedsætte Regjeringens Betydning i Folkets Øine, naar Regjeringen skulde være nødsaget til at overdrage Udøvelsen af sine Beslutninger ikke til Mænd, som vare valgte og indsatte af den i deres Rald, men som vare af Folket kaarede dertil, uden Regjeringens Medvirkning. Jeg skal her, hvor Talen kun er om Principet, heller ikke indlade mig paa, at undersøge, hvorvidt de Anker ere grundede, som ere førte over, at Regjeringens Valg af Amtmænd og Stiftamtmand have været saa uheldige, eller idetmindste ikke altid have været heldige; men jeg tror dog ikke, at burde tilbageholde den Anskuelse, at man heller ikke, hvor Valgene have været overladte til Folket, altid har seet, at Folket i denne Henseende har vidst at holde sig fri for Misgreb, og at den paaberaabte Kjendsgjerning, at Amtmænd, som have været deres Poster mindre vorne, have været kaldede af Regjeringen, endnu ikke indeholder noget Beviis for, at Folket, naar det saaledes fik Myndighed til at udnævne 6 Underkonger til at dele den hele Regjeringsmagt i Danmark, altid vilde vide at træffe de meest heldige Valg. Hvad jeg iøvrigt kunde have at bemærke, er tildeels allerede fremført af det høitærværdige Medlem fra Maribo (Monrad), saa at jeg ikke længere skal gjøre Krav paa Forsamlingens Tid.

Woserup: Ja, jeg hører ogsaa til dem, som erksende Trangen til en ny og bedre Communallov, men jeg er derfor ikke ganske enig med den ærede Forslagsstiller i, at det, som væsentligt giver Anledning til en saadan Trang,